

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

145

Υλη:Μιγαδικοί-Συναρτήσεις-Όρια

Γ' Λυκείου

7-10-12

Ον/μο:.....

Θετ-Τεχν.

ΖΗΤΗΜΑ 1^ο

A.1. Να αποδείξετε ότι για κάθε $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$ ισχύει

$$|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2| \quad \text{(Μον.5)}$$

2. Αν $z \in \mathbb{C}$ να αποδείξετε ότι $|z^\nu| = |z|^\nu, \nu \in \mathbb{N}$ (Μον.5)

3. Πως ερμηνεύεται γεωμετρικά το μέτρο της διαφοράς δύο μιγαδικών αριθμών z_1 και z_2 ; (Μον.5)

B. Να χαρακτηρίσετε με Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) τις προτάσεις :

1. $z + \bar{z} = 2\text{Re}(z)$ Σ Λ

2. $z - \bar{z} = 2\text{Im}(z)$ Σ Λ

3. $|z_1 + z_2| \geq |z_1| - |z_2|$ Σ Λ

4. Ο αριθμός $3 + i^4$ δεν είναι πραγματικός . Σ Λ

5. $|z_1 + z_2|^2 = z_1^2 + 2z_1z_2 + z_2^2, z_1, z_2 \in \mathbb{C}$ Σ Λ

6. $\left(\frac{1-i}{1+i}\right)^{2\nu} = (-1)^\nu$ Σ Λ

7. $\lim_{x \rightarrow \alpha} \left[(x - \alpha)^3 \cdot f(x) \right] = 0$ Σ Λ

8. Αν η f είναι «1-1» τότε η C_f τέμνει τον $x'x$ σε ένα σημείο Σ Λ

9. Αν $f(x) > 0$ κοντά στο x_0 και $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0$ τότε

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{f(x)} = +\infty \quad \text{Σ Λ}$$

10. Οι γραφικές παραστάσεις δύο αντίστροφων συναρτήσεων τέμνονται στην ευθεία $y=x$ Σ Λ

(Μον.10)

ΖΗΤΗΜΑ 2⁰

Δύο κινητά Α και Β κινούνται στο μιγαδικό επίπεδο. Το Α είναι εικόνα του z , για τον οποίο ισχύει $|z|=10$, ενώ το Β είναι εικόνα του w , για τον οποίο ισχύει $z = (1+i\sqrt{3}) \cdot w$

1. Να δείξετε ότι $z^3 + 8w^3 = 0$ (Μον.6)
2. Να βρείτε την καμπύλη στην οποία κινείται το Β (Μον.7)
3. Να αποδείξετε ότι η απόσταση των δύο κινητών είναι σταθερή. (Μον.6)
4. Όταν το κινητό Α βρίσκεται στον ημιάξονα Oy , τότε που βρίσκεται το Β; (Μον.6)

ΖΗΤΗΜΑ 3⁰

Α. Δίνονται οι μιγαδικοί

$$z_1 = 1 - i, \quad z_2 = 1 + i, \quad z = x \cdot z_1 + \eta\mu x \cdot z_2, \quad x \in \mathbb{R} \text{ και } \eta$$

συνάρτηση $f(x) = \frac{|z|^2}{z_1 \cdot z_2 \cdot x}$. Να υπολογίσετε τα όρια :

1. $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$
2. $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$
3. $\lim_{x \rightarrow +\infty} f\left(\frac{1}{x}\right)$ (Μον.15)

Β. Έστω z_1, z_2 ρίζες της $z^2 + \alpha z + \beta = 0$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$

Αν $|z_1| = \sqrt{13}$ και $\operatorname{Re}(z_2) = 3$ τότε :

1. Να βρείτε τους α, β και της ρίζες της εξίσωσης
2. Να δείξετε ότι $z_1^v + z_2^v \in \mathbb{R}$, για κάθε $v \in \mathbb{N}$ (Μον.10)

ΖΗΤΗΜΑ 4^ο

A. Έστω η συνάρτηση f ορισμένη και συνεχής στο διάστημα $[\alpha, \beta]$ με $\alpha \cdot \beta \neq 0$, $f(\alpha) \cdot f(\beta) \neq 0$ και οι μιγαδικοί αριθμοί $z = \alpha^2 + if(\alpha)$, $w = \beta - if(\beta)$ για τους οποίους ισχύει :

$$|\bar{w} + z| = |w - \bar{z}|$$

1. Να αποδείξετε ότι το γινόμενο $w \cdot z$ είναι φανταστικός. **(Μον.5)**

2. Να υπολογίσετε το όριο : $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(\alpha) \cdot x^3 - f(\beta) \cdot x + 5}{f(\beta) \cdot x^2 + f(\alpha) \cdot x - 3}$ **(Μον.5)**

B. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{4x - |z|} - |z|$, $z \in \mathbb{C}$.

1. Να δείξετε ότι αντιστρέφεται

2. Αν οι C_f και $C_{f^{-1}}$ έχουν μόνο ένα κοινό σημείο, να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων $M(z)$.

3. Αν οι εικόνες των μιγαδικών z_1, z_2 ανήκουν στον προηγούμενο γεωμετρικό τόπο, να αποδείξετε ότι $5|z_1 - z_2| - 8 \leq 0$.

(Μον.3x5=15)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ(ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ)

ΖΗΤΗΜΑ 1⁰

A. 1. Έχουμε : $|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2| \Leftrightarrow |z_1 \cdot z_2|^2 = |z_1|^2 \cdot |z_2|^2 \Leftrightarrow$
 $(z_1 \cdot z_2) \cdot (\overline{z_1 z_2}) = z_1 \cdot \overline{z_2} \cdot z_2 \cdot \overline{z_1} \Leftrightarrow z_1 \cdot z_2 \cdot \overline{z_1} \cdot \overline{z_2} = z_1 \cdot \overline{z_1} \cdot z_2 \cdot \overline{z_2}$,
 ισχύει .

2. Ξέρουμε ότι $|z_1 \cdot z_2 \dots z_n| = |z_1| \cdot |z_2| \dots |z_n|$ και αν
 $z_1 = z_2 = \dots = z_n = z$ η ισότητα γίνεται :

$$|z \cdot z \dots z| = |z| \cdot |z| \dots |z| \Leftrightarrow |z^n| = |z|^n .$$

3. Αν $M_1(z_1)$ και $M_2(z_2)$, το μέτρο της διαφοράς των μιγαδικών
 είναι ίσο με την απόσταση των εικόνων τους δηλ.
 $(M_1 M_2) = |z_1 - z_2|$.

B. 1.Σ , 2.Λ , 3.Σ , 4.Λ , 5.Λ , 6.Σ , 7.Λ , 8.Λ , 9.Σ , 10.Λ .

ΖΗΤΗΜΑ 2⁰

1. Είναι :

$$z^3 = (1+i\sqrt{3})^3 \cdot w^3 = \left[1^3 + 3 \cdot 1^2 \cdot i\sqrt{3} + 3 \cdot 1 \cdot (i\sqrt{3})^2 + (i\sqrt{3})^3 \right] \cdot w^3$$

$$= (1 + 3\sqrt{3} \cdot i - 3 \cdot 3 - 3i\sqrt{3}) w^3 = -8w^3 \text{ άρα } z^3 + 8w^3 = 0 .$$

2. Από την ισότητα $z = (1+i\sqrt{3})w$ έχουμε $|z| = |(1+i\sqrt{3})w| \Leftrightarrow$

$$10 = \sqrt{1^2 + \sqrt{3}^2} \cdot |w| \Leftrightarrow 10 = 2|w| \Leftrightarrow |w| = 5 . \text{ Άρα το } B(w) \text{ κινείται}$$

σε κύκλο κέντρου $0(0,0)$ και ακτίνας $\rho=5$.

3. Έχουμε : $|z - w| = |(1+i\sqrt{3})w - w| = |(1+i\sqrt{3}-1)w| =$
 $= |i\sqrt{3}| \cdot |w| = \sqrt{3} \cdot 5$, σταθερή .

4. Όταν το Α είναι στον Ογ ο z είναι $z = 10i$ οπότε έχουμε :

$$10i = (1 + i\sqrt{3}) \cdot w \Leftrightarrow w = \frac{10i}{1 + i\sqrt{3}} =$$

$$\frac{10i(1 - i\sqrt{3})}{(1 + i\sqrt{3})(1 - i\sqrt{3})} = \frac{10i + 10\sqrt{3}}{1^2 + \sqrt{3}^2} = \frac{10(\sqrt{3} + i)}{4} = \frac{5(\sqrt{3} + i)}{2} \text{ δηλ.}$$

$$w = \frac{5\sqrt{3}}{2} + \frac{5}{2}i \text{ οπότε το } B(w) \text{ βρίσκεται στη θέση } B\left(\frac{5\sqrt{3}}{2}, \frac{5}{2}\right)$$

ΖΗΤΗΜΑ 3⁰

Α. Είναι $z = x \cdot (1 - i) + \eta\mu x \cdot (1 + i) = x - xi + \eta\mu x + \eta\mu x \cdot i \Rightarrow$

$$z = (x + \eta\mu x) + (\eta\mu x - x)i \text{ οπότε } |z|^2 = (x + \eta\mu x)^2 + (\eta\mu x - x)^2 =$$

$$= x^2 + 2x\eta\mu x + \eta\mu^2 x + \eta\mu^2 x - 2x\eta\mu x + x^2 = 2(x^2 + \eta\mu^2 x).$$

Επίσης $z_1 \cdot z_2 = (1 - i)(1 + i) = 2.$

$$\text{Η συνάρτηση είναι η } f(x) = \frac{|z|^2}{z_1 z_2 \cdot x^2} = \frac{2(x^2 + \eta\mu^2 x)}{2 \cdot x^2} \Rightarrow$$

$$f(x) = 1 + \frac{\eta\mu^2 x}{x^2}.$$

Είναι :

$$1. \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{\eta\mu^2 x}{x^2} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[1 + \left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^2 \right] = 1 + 0 = 1$$

$$2. \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \left(1 + \frac{\eta\mu^2 x}{x^2} \right) = \lim_{x \rightarrow 0} \left[1 + \left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^2 \right] = 1 + 1^2 = 2$$

3. Είναι $f\left(\frac{1}{x}\right) = f(y)$ αν όπου $\frac{1}{x} \rightarrow y$. Όταν $x \rightarrow +\infty$ τότε

$$y \rightarrow 0 \text{ Έτσι : } \lim_{x \rightarrow +\infty} f\left(\frac{1}{x}\right) = \lim_{y \rightarrow 0} f(y) \stackrel{(2)}{=} 2.$$

B. 1. Οι ρίζες z_1 και z_2 είναι συζυγείς επειδή η εξίσωση έχει πραγματικούς συντελεστές. Από τους τύπους Vieta έχουμε:

- $z_1 + z_2 = -\alpha \Leftrightarrow z_2 + \bar{z}_2 = -\alpha \Leftrightarrow 2\operatorname{Re}(z_2) = -\alpha \Leftrightarrow \alpha = -6$
- $z_1 \cdot z_2 = \beta \Leftrightarrow z_1 \cdot \bar{z}_1 = \beta \Leftrightarrow |z_1|^2 = \beta \Leftrightarrow \sqrt{13}^2 = \beta$ άρα $\beta = 13$

Η εξίσωση γράφεται $z^2 - 6z + 13 = 0$ και έχει

$$\Delta = (-6)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 13 = 36 - 52 = -16 \text{ και ρίζες}$$

$$z_{1,2} = \frac{6 \pm i\sqrt{16}}{2} = \frac{6 \pm i \cdot 4}{2} \text{ δηλ } z_1 = 3 + 2i, \quad z_2 = 3 - 2i$$

2. Είναι $z_1^v + z_2^v = z_1^v + \bar{z}_1^v = z_1^v + \overline{z_1^v} \in \mathbb{R}$ ως άθροισμα συζυγών.

ΖΗΤΗΜΑ 4⁰

A. 1. Έχουμε $|\bar{w} + z| = |w - \bar{z}| \Leftrightarrow |\bar{w} + z|^2 = |w - \bar{z}|^2 \Leftrightarrow$
 $(\bar{w} + z) \cdot (w + \bar{z}) = (w - \bar{z}) \cdot (\bar{w} - z) \Leftrightarrow$
 $\bar{w}w + \bar{w}z + z\bar{w} + zz = \bar{w}w - w\bar{z} - \bar{z}w + z\bar{z} \Leftrightarrow$
 $2z\bar{w} = -2\bar{z}w \Leftrightarrow z\bar{w} = -\bar{z}w \Leftrightarrow z\bar{w} \in I$

2. Ο $z \cdot w$ είναι ο $zw = (\alpha^2 + if(\alpha)) \cdot (\beta^2 - if(\beta)) =$
 $= \alpha^2 \beta^2 - \alpha^2 f(\beta)i + \beta^2 f(\alpha)i + f(\alpha)f(\beta) =$
 $= (\alpha^2 \beta^2 + f(\alpha) \cdot f(\beta)) + (\beta^2 f(\alpha) - \alpha^2 f(\beta)) \cdot i$

Επειδή $zw \in I$ είναι $\alpha^2 \beta^2 + f(\alpha) \cdot f(\beta) = 0 \Leftrightarrow$

$$f(\alpha) \cdot f(\beta) = -\alpha^2 \beta^2 < 0, \text{ αφού } \alpha \cdot \beta \neq 0.$$

Είναι λοιπόν :

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(\alpha)x^3 - f(\beta)x + 5}{f(\beta)x^2 + f(\alpha)x - 3} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(\alpha) \cdot x^3}{f(\beta) \cdot x^2} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{f(\alpha)}{f(\beta)} \cdot x \right) = \frac{f(\alpha)}{f(\beta)} \cdot (-\infty) = +\infty$$

B. Για την f πρέπει $4x - |z| \geq 0 \Leftrightarrow x \geq \frac{|z|}{4}$ δηλαδή $A = [\frac{|z|}{4}, +\infty)$

1. Αν $x_1, x_2 \in A$ $x_1 < x_2 \Rightarrow 4x_1 < 4x_2 \Rightarrow 4x_1 - |z| < 4x_2 - |z| \Rightarrow \sqrt{4x_1 - |z|} < \sqrt{4x_2 - |z|} \Rightarrow \sqrt{4x_1 - |z|} - |z| \leq \sqrt{4x_2 - |z|} - |z| \Rightarrow f(x_1) < f(x_2)$
 οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο A . Επομένως αντιστρέφεται.

2. Επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα, τα όποια κοινά σημεία των C_f και C_f^{-1} , θα βρίσκονται στη διχοτόμο $y=x$ της $\chi O y$.

Από την εξίσωση $f(x)=x$ έχουμε:

$$\sqrt{4x - |z|} - |z| = x \Leftrightarrow \sqrt{4x - |z|} = x + |z| \Leftrightarrow \sqrt{4x - |z|}^2 = (x + |z|)^2 \Leftrightarrow$$

$$4x - |z| = x^2 + 2|x||z| + |z|^2 \Leftrightarrow x^2 + (2|z| - 4)x + |z|^2 + |z| = 0 \quad (1)$$

επειδή οι C_f και C_f^{-1} έχουν μόνο ένα κοινό σημείο, η (1) πρέπει να έχει μία λύση, άρα πρέπει $\Delta=0$ δηλ.

$$(2|z| - 4)^2 - 4(|z|^2 + |z|) = 0 \Leftrightarrow 4|z|^2 - 16|z| + 16 - 4|z|^2 - 4|z| = 0 \Leftrightarrow$$

$$20|z| = 16 \Leftrightarrow |z| = \frac{4}{5}.$$

Ο γεωμετρικός τόπος λοιπόν των $M(Z)$ είναι κύκλος κέντρου $O(0,0)$ και $\rho = \frac{4}{5}$

3. Είναι $|z_1 - z_2| = (M_1 M_2) \leq 2 \frac{4}{5}$ άρα $|z_1 - z_2| \leq \frac{8}{5} \Leftrightarrow 5|z_1 - z_2| \leq 8.$

